

AVIZ

**referitor la proiectul de Ordonanță privind protejarea
patrimoniului arheologic și declararea unor situri
arheologice ca zone de interes național**

**Analizând proiectul de Ordonanță privind protejarea
patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca
zone de interes național, transmis de Secretariatul General al
Guvernului cu adresa nr.16 din 27.01.2000,**

CONSILIUL LEGISLATIV

**În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din
Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,**

**Avizează favorabil proiectul de ordonanță, cu următoarele
observații și propuneri :**

Proiectul de ordonanță supus analizei asigură un cadru legislativ coerent în domeniul protecției patrimoniului arheologic, element esențial pentru cunoașterea trecutului civilizațiilor, având în vedere faptul că acest patrimoniu este supus unor grave amenințări de degradare prin înmulțirea unor lucrări de amenajare, riscurilor naturale, săpăturilor clandestine ori lipsite de caracter științific sau insuficientei informări a cetățenilor.

Pe de altă parte, România, ca țară semnatară a Convenției Europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită) adoptată de Consiliul Europei la La Valetta, la 16 ianuarie 1992 și-a asumat obligația de a asigura un cadru legislativ coerent și în concordanță cu legislația europeană în domeniu, ratificând această convenție prin Legea nr.150/1997.

În general, proiectul este bine structurat și conține soluții corecte, dar formularea acestora ca și rigoarea normativă a unora din ele necesită a fi corectate conform celor ce urmează.

1. La preambul, pentru un plus de rigoare în redactarea textului, sugerăm inserarea cuvântului "prevederilor" după expresia de debut "În temeiul". Totodată, invocarea Legii nr.206/1999 trebuie

realizată prin înlocuirea prepoziției "pentru" cu termenul "privind", menționarea numărului și anului acesteia urmând a se face după cuvântul "Legea".

În același timp textul trebuie completat și cu temeiul constituțional al emiterii ordonanței.

Față de aceste observații, propunem reformularea preambulului, astfel:

"În temeiul prevederilor art.107 alin.(1) și (3) din Constituție și ale art.1 lit.K, pct.1 din Legea nr.206/1999 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,".

2. Pentru evitarea repetiției supărătoare și realizarea unui text mai suplu și mai ordonat, sugerăm ca sintagma "În înțelesul prezentei ordonanțe" să se scrie o singură dată, respectiv în debutul art.2, după care să fie enumerate și reformulate, toate definițiile date anumitor noțiuni până la art.10.

În principiu, se utilizează formula: "În înțelesul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații" sau un alt text care să facă legătura cu termenii ce se dorește a se defini.

Urmare prezentei propuneri, marcarea textelor ce definesc diferitele noțiuni ar trebui să se facă prin litere mici ale alfabetului, subsumate art.2, în locul alin.(2) al art.1 și al articolelor 3-9.

3. Având în vedere că proiectul de ordonanță conține o singură anexă, ea nu trebuie numerotată cu cifra 1 nici în cuprinsul art.7 alin.(2) și nici în cuprinsul acesteia. De asemenea, pentru a rezulta că anexa face parte din ordonanță, în finalul normei de la alin.(2) propunem să se insereze următorul text: "care fac parte integrantă din prezenta ordonanță".

La art.7 alin.(2) final, propunem reformularea textului și introducerea unui alineat 3 care ar urma să aibă următoarea formulare:

"(3). La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, zonele de interes arheologic prioritar sunt cele cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță".

4. La art.11 alin.(2), propunem introducerea unui termen limită în care să fie anunțată descoperirea vestigiilor arheologice de către titularul autorizației de cercetare pentru a fi în concordanță cu prevederile art.31 alin.(1) lit.b).

5. La art.12 alin.(1), propunem înlocuirea termenului "mărturiilor" cu cel de specialitate folosit de arheologi, și anume "vestigiiilor".

La art.12 alin.(9), pentru o interpretare univocă a textului, propunem să se precizeze la ce anume se referă autorizarea de desființare.

La art.12 alin.(10), sugerăm suprimarea expresiei "al prezentului articol" ca fiind de prisos.

6. La art.17, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, sugerăm adăugarea parantezei după literele ce marchează atribuțiile Ministerului Culturii, după următorul exemplu: a), b), c) ...

7. La art.18, propunem suprimarea expresiei din debutul articolului "De la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe", care apare ca redundantă.

De asemenea, pentru considerentele invocate la supra 5, propunem adăugarea parantezei după lit.a-d, care marchează atribuțiile inspectoratelor pentru cultură județene și al municipiului București.

8. La art.19 alin.(1), având în vedere că textul urmărește înființarea Comisiei Naționale de Arheologie, este necesar ca alin.(1) să dezbuteze sub forma:

"(1) Se înființează Comisia Națională ...".

Totodată, urmează să se precizeze dacă acest organism are sau nu personalitate juridică, precum și sediul său.

La art.19 alin.(1) fraza finală se statuează că autoritatea științifică a deciziilor Comisiei Naționale de Arheologie este "garantată prin prezenta lege". Propunem eliminarea acestei aserțiuni deoarece autoritatea științifică nu poate fi garantată printr-un act normativ (care, de altfel, în speță este o ordonanță nu o lege așa cum se prevede în text).

9. La art.20 alin.(4), propunem înlocuirea termenului "votul" cu "propunerea", deoarece ministrul culturii nu aprobă votul (acordul sau dezacordul exprimat) ci o persoană **propusă** pentru funcția de președinte al Comisiei Naționale de Arheologie.

10. La art.21 lit.1), atribuția referitoare la analiza contestațiilor din domeniul său de competență este incompletă, deoarece nu se precizează cui propune Comisia națională măsuri în consecință.

11. La art.24 (cap.4 - Responsabilitățile autorităților administrației publice locale) este necesar să se precizeze cu mai multă rigoare juridică, eventual în texte (articole) distincte, atât atribuțiile **comune**

ale consiliilor județene și ale celor locale, dar mai ales, **atribuțiile proprii** ale fiecăruia, întrucât ele funcționează, în principal, pe principiul **autonomiei locale**.

Sub acest aspect, atribuțiile și responsabilitățile ar trebui să se stabilească diferențiat, după cum terenurile care reprezintă "patrimoniu arheologic" se află în domeniul public sau privat **al județului**, ori, după caz, **al comunei sau orașului**, neavând relevanță raza "teritoriului de autoritate" pe care se află siturile, în teritoriul județului incluzându-se, practic, toate teritoriile tuturor comunelor și orașelor care îi aparțin.

De altfel întreaga soluție de la art.24 este discutabilă. Relevăm, în acest sens, o necorelare pe plan terminologic între titlul capitolului 4 "Responsabilitățile autorităților administrației publice locale" și "atribuțiile autorităților administrativ-teritoriale" din partea introductivă a art.24. De asemenea, din cuprinsul lit.a) nu rezultă cum asigură **autoritățile administrativ-teritoriale** punerea în aplicare și respectarea deciziilor organismelor și instituțiilor publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic.

12. La art.25, ținând seama că potrivit art.31 alin.(1) lit.e), faptele prevăzute la art.25 lit.a) și c) sunt considerate contravenții și sancționate corespunzător, considerăm că în locul expresiei "atribuții specifice" din partea introductivă a art.25 ar fi recomandabil să se scrie "obligații"; în acest fel se evidențiază mai pregnant rolul și competența primarului.

13. La art.26 alin.(2) și art.27 alin.(1), în corelare cu cele de la pct.11, este necesar să se determine cu mai mare precizie obligațiile autorităților administrației publice locale și respectiv ale celor județene, întrucât "zonele de interes arheologic" la care se face referire sunt **în același timp** atât "pe teritoriul de autoritate" al unei comune, cât și al județului din care aceasta face parte.

14. La art.27 alin.(2), pentru redarea fidelă a marcării alin.1 invocat în text, propunem încadrarea cifrei 1 între paranteze, "(1)".

15. La art.29 alin.(2), pentru o mai bună înțelegere a textului, propunem înlocuirea trimiterii la art.22 cu o referire la Repertoriul Arheologic Național. Reformulat, prin înlocuire, începutul alin.(2) ar urma să aibă următoarea formulare:

"Ca urmare a protecției speciale a siturilor arheologice înscrise în Registrul Arheologic Național, în condițiile reglementărilor art.27 ...".

Totodată, stabilirea unei despăgubiri anuale, în procent de **numai 50%** în loc de 100% pentru veniturile nerealizate pe teritoriile afectate de cercetări arheologice nu are temei juridic, deoarece orice prejudiciu trebuie să fie reparat integral.

Precizăm și faptul că potrivit art.41 alin.(5) din Constituție despăgubirile "se stabilesc de comun acord cu proprietarul sau, în caz de divergență, prin justiție".

La art.29 alin.(3), formularea este confuză încât se înțelege că 25% din bugetul consiliului județean și 75% din bugetul de stat trebuie să constituie fondul alocat despăgubirilor. Propunem reformularea textului.

16. La art.31 alin.2 este necesar ca sancțiunile contravenționale să fie aduse la un nivel logic, amenda contravențională neputând depăși nivelul maxim general al amenzii prevăzute de Codul penal pentru infracțiuni.

Propunem ca alin.3 al art.31 să fie eliminat din proiect, un text în același sens, existând în art.7¹ din Legea nr.32/1968.

17. Pentru a fi în acord cu practica legislativă în materie, partea introductivă a art.32 alin.(1) propunem să fie reformulată, astfel:

"(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se face de către:".

De asemenea, la alin.(2), în locul sintagmei "constatarea și aplicarea amenzii", propunem să se scrie "**constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor**".

18. La art.34 alin.(2), expresia "prevăzute în prezenta lege" urmează să fie înlocuită prin "prevăzute în prezenta ordonanță".

19. Potrivit normelor de tehnică legislativă, capitolele unui act normativ se numerează cu cifre romane, în succesiunea pe care o au în structura din care fac parte. De asemenea, nu este recomandabilă abrevierea "Cap." transpunerea în text realizându-se prin scrierea completă cu majuscule a cuvântului, poziționat, de regulă, la mijlocul paginii și nu pe lateral stângă a acesteia, după următorul model:

PREȘEDINTE

Valer

București

Nr. 115/18.01.2000